Ч. 78 Четвер 6 (19) цьвітня 1900. Рік X.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40

Поодиноке число 2 с

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90

Поодиноке число 6 с

Вісти політичні.

(Скликанє ради державної. — Рух против Молодочехів. — Царска пара в Москві. — Бурске посольство в Европі. — Франция в Африці).

В політичних кругах у Відни удержує ся рішучо вість, що рада державна буде скликана на 8-го мая. Перед скликанєм ради державної відбудуть ся ще наради угодових конференций. В тій справі доносять Narodni Listy, що в міністерских кругах у Відни працюють тепер дуже пильно над проєктами до законів в справі управильненя язикових відносин при державних властях в Чехії і Мораві.

Сими днями на відбувших ся в Високім Миті в Чехії зборах народних ухвалено по радикальній промові пос. Соколя резолюцию, протестуючу против шкідної ческому народови політики Молодочехів у Відни, особливо співучасти в угодових конференциях і против понеханя обструкциї в парляменті. Дальше взиває резолюция пос. Соколя, аби разом з иншими послами виступив остро против молодоческої політики і завязав новий клюб ческих послів, що були би готові стати до рішучої опозициї.

В часї побуту царскої пари в Москві мають відбути ся такі торжества: В Кремли відбудуть ся два великі приняття, на театральній площи великий перегляд цілої залоги, а у ґенерал ґубернатора вел. князя Сергія костюмовий баль. Московска шляхта устроїть в честь царства великий баль; крім того відбуде ся в Кремли великий ґалевий обід для 500 осіб, а вкінци заповіджено ґалеве представленє і ілюмінацию міста.

Депутация Бурів відмовила рішучо дневникарям яких небудь пояснень о цілях своєї подорожи. Доси приймила депутация лиш ті личности, що безпосередно суть інтересовані в полудневоафриканьских подіях. Члени депутациї мають надію, що голяндска королева прийме їх, однако доси нема то певности. Як бюро Райтера доносить, то депутация Бурів не має якоїсь точно означеної цїли. Она має лиш взагалі відвідати ріжні европейскі двори, щоби дізнати ся, як правительства задивляють ся на події в Африці.

Франция розпочала в північній Африці акцию, котра для Анґлії є неменше невигідна, як робота Росиї в Азиї, а котру Анґлія обезсилена трансвальскою війною, мусить терпіти. За полуднево-західною границею Альжира, лежить країна Туат, номінально підчинена мароканьскому султанови. Вже в груднн минувшого року капітан Пен заняв місцевість Інсаляг. Се викликало між Арабами Туату рух неприязний Франциї. На чолї руху станув один з арабских вождів і зґромадивши під собою кілька тисячів вояків рішив викинути Французів з округа Тідількет, славного своїми пальмами і кіньми. Дня 5 січня напав він на француский відділ в Інсаляг. Виправа уряджена в марті мала покарати Арабів за сей напад. Французи дійшли до Інрару, де за окопами і мурами усадовили ся Араби. Армати скоро зрівнали місто з землею. Мечети і старий форт завалили ся, гребучи під звалишами своїх оборонців. Французи приступом взяли решту. Кількасот Арабів погибло, кількасот полонено, инші спасли ся бігством. Між полоненими знайшов ся вожд Арабів і ґубернатор Туату. Французи стратили 9 вояків убитих, 2 офіцирів і 40 вояків ранених.

Новинки.

Львів дня 18-го цьвітня 1900

— **Устні іспити зрілости** в галицких учительских семинариях розпочинають ся сего року в таких речинцях: В семинариях мужеских: в Кракові дня 6 червня, в Тарнові дня 25 мая, в Ряшеві дня 15 червня, в Коросні 11 червня, в Станиславові 5 червня, в Самборі 25 червня, в Сокали 2 липня, в Тернополи 30 червня, у Львові для екстерністів 18 червня, для публичних учеників 30 червня. В семинариях женьских: в Кракові 18 червня, в Перемишли 18 червня, у Львові для екстерністок 14 мая, для учениць 30 червня. Іспити письменні відбудуть ся в кождій семинариї на два тиждні перед речинцем, визначеним для іспитів устних.

— **З епархії перемискої.** Завідательства одержали оо.: Петро Лучечко в Миговій, дек. добромильского, Петро Підляшецкий в Близнинці, дек. короснявського і Мир. Антоневич в Шумячи, дек.

---

3)

В почутю обовязку.

(З француского — Кармен Сільви).

(Дальше).

Ледве двері за нами замкнули ся — ах, страшний спомин — Рінальдо ошалів. Немов божевільний кинув ся на гостя, тряс ним і проклинав, докоряв єму, що баламутить мене і що він, Рінальдо, відгадав то від першої хвилї і пізнав єго скриті наміри; що держачи від давна жінку в запертю і укриваючи єї перед очима людий, не хоче стати ся сьмішним. Кравзе навіть не дрогнув, лиш трохи поблід і в часї цілої тої борби ні разу не поглянув на мене. Нараз Рінальдо вхопив єго за горло; бачу ще як своїми худими пальцями так сильно єго стискав, що кров ударила єму до голови. Менї здаєть ся, що я скрикнула. Всьо то тревало одну хвилину; Рінальдо лежав вже на земли, а Кравзе промовивши: „Даруйте пані!“ щез.

Я підбігла до дверий і замкнула їх; ключ мала я вже в кишени, заки Рінальдо вспів піднести ся. Вже не пригадую собі добре, що відтак стало ся. Знаю лиш, що була борба о ключ, гнів і крик; здаєть ся менї, що навіть ударив мене! Нараз злість єго минула а заволодів ним страх. Учепив ся моєї сукнї та подер єї; благав мене на колїнах, щоби я боронила єго, як прийдуть єго звязати. Докоряв собі, що був підлий, що обманював мене кождого дня, що програв цілий наш маєток і що знищили єго женщини — так женщини! — Так, але на нім перервала я лист?

„Мій чоловік очевидячки тратив здоровлє; вскорі не могла я вже сумнївати ся, особливо по єго самоубийчім намірі, що зійшов з розуму“.

Як то невинно видає ся в листі: самоубийчий намір! Але я бачу ще той образ, так живо маю ще в памяти то всьо. На той спомин чую, що волосє стає менї на голові і ще трясу ся зі страху. Я увійшла до єго комнати і застала єго висячого на ґазовім ліхтари....

Мушу трохи перейти ся, бо не могла би писати. Здаєть ся менї, що бачу якісь марева. Ех, що они всї супротив дійстности; на саму гадку о ній кров скипає ся в жилах.

Де я найшла силу, аби єго уратувати? Хтось надбіг на мій крик і мусів менї помогти. Аж до приходу лікаря, котрому чим скорше дали знати, держала я єго леже віддихаючого Аж до того часу я не бояла ся; але коли лікар почав мене випитувати, стала я гремтіти і січи зубами, і того не могла я вже позбути ся аж до дня моїх злогів. Коли лиш відвернула я від себе увагу, трясла ся без перерви; аж до сльоз затискала я зуби, аби не дзвонити ними. На жаль, коли Рінальда привели до житя, яка була єго розпука!

— Чому не дали менї умерти? Нелюди! Чого мене мучити, знущати ся і тішити ся моїми муками. Прости, ах, прости, Аґато! Я не хотів робити тобі прикрости. Але бачиш, я не мав відваги стерпіти тої гадки, що ти могла стати в моїх очах невірною менї. Лїпше було би нам обоїм загибати, бо доля хиба вже нічого иншого не принесе нам, крім ганьби і сорому!

Так маячив цілими годинами. Я бояла ся, щоби лікар не дав віри словам Рінальда і не винуватив мене за єго божевільність. Я була така честилюбива, що навіть в такій хвили гадала о собі і своїй чести! Не сьміла вже очий піднести. Тоді лікар взяв мене лагідно за руку, велів менї вийти і замкнув двері за мною. Боже, як я дрожала! зуби дзвонили так страшно, що той відгомін приглушував мене, і я оперта о стїну, все ще була остовпіла, коли дві години пізнїйше прийшов до мене доктор. Видав ся менї дуже неспокійний; приневолив, що я поклала ся до ліжка, окрив мене тепло, потер менї руки, і сказав:

— До чого та тревога. Як не можете здобути ся на відвагу, то сейчас вишлю вашого мужа до шпиталя!

Я перестала трясти ся.

— Ох, ні, докторе, всьо, лиш то ні! Ви ще не знаєте моєї хоробрости. Нинї бачите мене прибитою, але я перебула вже дуже богато страшних хвиль і все уміла задержати спокій, такий спокій, пане докторе, о якім ви не маєте понятя.

— Так, так, я то дуже добре знаю і будемо поступати оглядно, мусимо всего уникати, що могло би зле на него впливати; ви навіть не можете показувати ся, бо то могло би збільшити єго роздразненє.

височаньского. — Презенти одержали оо.: Фр. Згоряжевич на Хревт і Ром. Крушиньский на Лінину малу. — Іменовані: о. Ант. Дигдалевич парох в Путятичах II. віцедеканом порохницким, о. Йос. Кишакевич катедральним сповідником і о. Лев Несторович префектом катедральної захристиї.

— Ґазове осьвітлене заведено з днем 12 с. м. в Коломиї. Сьвітло функциюнує дуже добре. Належить зазначити, що майже всї роботи виконано краєвими силами і в краєвих заведенях.

— Жертва огню. В суботу вечером, як то ми вже писали, погоріла від лямпи комнатна обстава у 70-лїтної вдови по капітані Филиппини Кубецісової-Бріллякової при ул. Личаківскій ч. 22. Той огонь став ся причиною смерти Бріллякової: з перестраху закінчила житє в дві години.

— Огнї. В селї Острові під Перемишлем вабух онегди огонь, що при сильнім вітрі міг розширити ся і на цїле село. Завдяки енерґічній акциї сторожи огневої, що насиїла з Перемишля, огонь зльокалізовано так, що згоріла лише коршма, селяньска хата і дві стодоли. — В пятницю 13-го с. м. в полуднє зірвала ся буря з дощем, градом і громами над селами Пуще і Кругів під Зборовом. В Пущи грім ударив в двірску стайню по-при котру згоріла і шопа. В огни погибло 7 коний, вся упряж, вози, повози і господарске знаряде. Підчас ратунку попарив ся тяжко один селянин і повномочник дїдича Скурницкий. Пожежа грозила також дуже рускому приходству в сусідстві.

— Велика крадїж. Ще в часї лат. Різдвяних сьвят украдено в фабрицї меблїв н. Вчеляка при ул. Личаківскій у Львові 11.500 зр. Гроші находили ся в касї вертгаймівскій і касу розбито. Ведене слїдство у Львові не викрило злодіїв, аж тепер доносять з Віденя, що там мали їх вислїдити. То один столярский челядник і брат его, бувший дниорнїст. Найдено при них 1200 корон. Рівночасно у Львові на Замарстинові увязнила поліция Йосифу Подруцку, жінку Василя Подруцкого, увязненого у Відни. Найдено при ній 290 корон.

— Померли: О. Юлиян Левицкий, сьвященик-ювілат, парох в Середнім великім, ольховецкого деканата, перемиской епархії, дня 5 с. м. в Лїску в 80-ім роцї житя, а 51-ім сьвященьства; — о. Михайло Вагилевич, сьвященик-ювілат, брат писателя Івана Вагилевича, дня 15 с. м.

Господарство, промисл, торговля, гиґієна і вихованє.

Ради господарскї.

— Подїл спільних ґрунтів і закон з дня 9 грудня 1899, о подїлї спільних ґрунтів та управильненю прав ужиткованя і заряду. — (IV.) Кари за провини при подїлї ґрунтів: §. 18. постановляє, що коли би хтось допустив ся якоїсь провини супротив виданих в справі сего закона провізорияльних розпоряджень або й яких инших, то власти мають право накладати кару грошеву аж до 100 зр. а кари порядкові аж до 25 зр. — Участники в подїлї і реґуляциї: §. 20 каже, що за участників в подїлї ґрунтів і реґуляциї або управильненю права ужиткованя, уважають ся: 1) що мають в своїм посіданю спільний ґрунт, хоть він лиш записаний на них в табули; — 2) ті, що мають таке право участи в ужиткованю, котре опирає ся на приналежности до звязи давних пїдданих, до членів одної або кількох громад, або до якої такої ґрупи, котра мала право уживати ґрунт на переміну, раз одна, другий раз друга; — 3) ті, котрі дійстно побирають звижку з доходів по покритю претенсий тих, що мають право ужиткувати; — громади, котрі мають платити податок від таких ґрунтів, котрі не уміщені в ніяких книгах ґрунтових. — Приготовлене пляну подїлу і управильненя: Подїл може бути двоякий: або головний, ґенеральний, або подрібний, специяльний. О першім, головнім подїлї говорить §. 50: Головний подїл спільних ґрунтів, то єсть подїл їх: 1) помежи давні зверхности з одної сторони а громади або давні пїддані з другої; — 2) помежи обшар маєтности а громаду або часть громади; або помежи громади а часть громади; — 3) помежи обшар маєтности громади або часть громади з одної сторони а якусь спільність рільничу з другої сторони; — 4) помежи дві або більше спільностий рільничих — має відбувати на жадане (провокацию) одної із наведених повисше сторін. Коли подїлу жадають давні пїддані, часть громади або якась звязь рільнича, то мусить жадати того бодай половина всіх управнених до спільного ужиткованя, коли розходить ся о маєтність громадску, то мусять жадати подїлу бодай дві третини управнених до спільного ужиткованя. — §. 51. По головнім подїлї може наступити дальший подрібний або специяльний подїл, а то: 1) помежи давних пїдданих; — 2) помежи членів якоїсь рільничої звязи; 3) помежи управнених до уживаня ґрунтів на переміну. В сїм случаю мусить зажадати подїлу бодай половина управнених. — Кошти подїлу: Кошти на подорожі і видатки канцелярийні місцевих комісарів платить скарб державний. (§. 108). — Кошти висилки делеґатів Видїлу краєвого; видатки на подорожі і канцелярию технїчного персоналу і кошти на закупно мап; кошти подорожі техніків мелїорацийних і лїсових та надзирателїв мелїорацийних платить фонд краєвий. (§. 109). — Коли має увійти в житє сей закон? Тогди, коли міністерства покликані до виконаня сего закона уложать в порозуміню з Видїлом краєвим дотичні розпорядженя, і оголосять їх в „Дневнику краєвих законів і розпоряджень". (§. 118).

— Як зробити добрий тік? Перший спосіб: На місцє, де має бути тік, треба навезти вогкої глини, усипати насамперед одну верству на 15 цент. грубо, а вїдтак добре раз коло разу убивати довбнею так, щоби глина вже більше під довбнею не подавала ся. Відтак накладає ся другу верству так само грубу і знов так само убиває ся. По сїм часї приплескує ся тік широкою дошкою, але треба нею добре бити, щоби зарівнали ся всї місця, де тік попукав. Так треба приплескувати тік що дня, доки він ще пукає і доки не стане зовсїм рівний і гладкий. Чим маснїйша глина, тим твердший і лїпший буде тік. — Другий, лїпший спосіб: До звичайної глини, пїсля того чи она дуже масна чи нї, додає ся одну, дві або й три части мілко пересіяного попелу з вугля камінного, котрий можна за дармо дістати на кождім дворци зелїзницї. Попіл той розробляє ся рідко з водою і замішує ся нею глину, котру відтак лишає ся на якийсь час на купі, щоби трохи згусла. Тою глиною вимащує ся приготовлений тік на 5 цент. грубо і убиває ся широкими довбеньками. Відтак масить ся ще другу і трету верству і знов убиває ся довбеньками. Скоро би глина пукала то

— Але він цїлком помиляє ся що-до мене; чи та гадка все буде его переслїдувати? Моє чоло вкрило ся румянцем.

— Дуже бою ся, що так — відповів доктор. — Такі недужі рідко позбувають ся своїх підозрінь, котрі особливо як дотикають найблизших їм осіб, стають для них незвичайно прикрі. А впрочім, моя дитино, ви не належите виключно до мужа, вас жде ще опіка над вншим житем, на що нїколи не будете мати за богато сил.

„Легко собі уявиш, як дуже я силувала ся, щоби укривати перед всїми стан моєї душі, а також ті страшні події і як дуже хотїла я сама заходити ся коло него.

„Цїлі тиждні не хотїла я згодити ся на его виїзд, дуже часто мав ще хвилї притомности і доктор мусїв уживати цїлої своєї вимови, аби мене наклонити до уміщеня его в шпитали. На жаль мусїла я вскорі прийти до пересьвідченя, що мої сили були за слабі, аби займати ся мужем, особливо що цїлком мене зненавидїв, а мій вид лиш прискорював его напади. Вкінци під покривкою, що зараджу ся славного лїкаря, вивезла я его. В дорозї поводив ся дуже спокійно, аж до нашого приїзду до міста; там доми, люди, гамір трохи его подразнили і хотів утїкати; однако я витолкувала ему, що мене переслїдує ворог, що грозить менї велика небезпечність, коли мене покине. В той спосіб удалось менї завести его аж до дверий шпиталя, де вже ждали на него. Скоро лиш переступив поріг шпиталя, заперлись за ним тяжкі двері і я лишила ся сама. Я оперла ся на хвилю о стїну, бо чула, що ноги погинають ся підомною, але вскорі наш доктор, умістивши Рінальда в шпитали, вийшов до мене. Всадив мене до повоза та сказавши лиш: „добре, дуже добре пішло!" — випровадив мене чим скорше домів. Був послїдний час. Болї розпочали ся ще тої самої ночи, а два днї пізнїйше мала я вже в моїх руках мою малу Генрику. Я втратила притомність і кілька тиждів лежала між житем і смертию. Був то для мене немов час добродійного випочинку, час цїлковитого забутя, з котрого коли я отрясла ся, порозуміла остаточно моє положенє. Довідалась я з байдужностию, що дім і огород, село, одіж і дорогоцїнности, одним словом всьо продано на лїцитациї. Також довідалась я, від мого доктора, що новий властитель хотів мене задержати в мешканю в другім крилї, аби відсунути від мене всї спомини. До глубини зворушена, хотїла я висказати ему мою вдячність, але доктор велїв менї мовчати і радив любувати ся моєю чудесною Генрикою, котрої пречудні очи були якісь дивно глубокі і мислячї".

Така дурна була я! Навіть не старала ся довідатись, хто купив дім і заплатив за него такі великі гроші, що я могла жити вигідно і не потребувала працювати на кусник хлїба.

Рівнодушно дивилась я на всьо і на мої похудїлі руки і на мою хорошу комнату з другою побіч для Генрики і її няньки, — всьо то з ясним сьвітлом, з видом на огород — рівнодушно слухала я рад лїкаря, що з пожертвованем всїх своїх сил видер мене смерти і плекав мене як малу дитину. В дїйстности гадала я лиш о Генрицї, держала її заєдно коло себе і вдивлювала ся цїлими годинами в її рожеві красні уста, в ручки з нїгтями як мигдали, в рожеві ніжки і майже біле волосє, але найбільше в її очи. Боже, яка то чудесна дитина була!

„В часї моєї довгої недуги бачила я лиш доктора і няньку. Я відправила всю службу. Вісти від мужа були однаково злі, а о тім аби его відвідати заборонено менї рішучо й думати. Той добрий доктор часто менї повтаряв, що для мене добре робили би розривки, але я в таких случаях показувала ему дитину і говорила: „Ось моя наймилїйша розривка!" По кількох місяцях замітила я, що доктор якось дивно приглядає ся Генрицї і хитає головою. Очевидно то мене занепокоїло і я хотїла знати причину; але він впевняв мене, що я зле бачила, що він лиш давав знаки дитинї. Тим я цїлком не непокоїла ся, що Генрика не старала ся доси цїлком піднести ся, бо не бачила инших дїтий. Я чула ся щасливою, одушевляла ся її прекрасними очима. Они обертали ся до мене повні обітниць, немов би скарби житя і розуму крили ся в тім малім сотворіню, моїй одинокій потїсї, одинокій моїй радости.

„Ти згори обіцяла вислухати мене терпеливо, а як досьвідна мати, знаєш, як дуже тяжко нам здержати ся, коли говоримо о власних дїтях".

А однако... я мусїла здержати ся.

Прийшов день, коли заповів менї доктор, що властитель дому просить, аби міг менї представити ся і аби я его приймила. Коли я на то не хотїла згодити ся, доктор гнївав ся і сказав, що я не повинна бути такою невічливою. В моїй самотї я забула о сьвітських звичаях.

Я мусїла прибрати ся і була роздразнена, майже так як була би тепер, колиб мусїла кого приймати. А однако, чи повірив би хто, я приглядала ся в зеркалї! Буйне волосє окру-

треба єї бодай що другий день убивати довбеньками. Наконець коли тік вже зовсім гладкий, вимащує ся его ще два рази асфальтовим тером. Так зроблений тік держить вдвоє ліпше як звичайний а єсть лиш мало що дорожший.

— Управа гороху. Горох єсть однорічною ростиною, але такою, що може і перезимувати. Після барви цвіту і зерна, після висоти ростини і способу уживаня розріжняємо слідуючі роди гороху: I. Горох сїйний (Pisum sativum), цвите біло. З сего гороху суть дві породи: А) Звичайний цукровий горох, з круглим зерном; стручки межи зерном стиснені без лупинки, і можна їх їсти. Відміни сеї породи суть слїдуючі: а) Тичний горох, сорокдневний, високий білий цукровий, буває до півтретя метра високий, стручки на 15 цент. довгі. — б) карлик цукровий, до пів метра високий. — Б) Лупинковий, стручки з лупинкою і не дають ся їсти, бувають валковаті, 7 до 18 на одній ростині, а в одним 7 до 20 зерен; зерно кругле, горохово жовте, жовтозелене або зелене. Відміни: а) Тичний: 1) Зерно кругле жовте: Кн. Альберт, найранїйший зі всїх горохів; білий, ранний, маєвий, париский, велит або Вікторія і т. д. — 2) Зерно кругле зелене: Зелений ранний і пізний і т. д. — б) Карлик: Ранний карлик, голяндский, зеленавий і т. д. — II. Горох польний або дикий (Pisum arvense L.) однорічний, цвите червоно або фіолєтово, зерно сплощене, гранчасте, поморщене, сірозелене, брунатно крапчасте. Породи: а) Горох гранчастий: Великий сїрий, пруский дуже зародливий, сїрий французкий. — б) Цукровий: голяндский цукровий. Найліпші до управи на більші розміри суть: Велит або Вікторія; Найт (Knight), ранний маєвий і пруский. Горох надає ся найліпше для сторін мірно вохких і теплих. Мокре літо родить більше соломи, менше зерна. Під горох найліпша мірно спійна земля, скоро має трохи вапна, і марґльовата перепускаюча глинка. На занадто ситних ґрунтах горох буяє і вилягає; глинисті ґрунти і млаковини ненадають ся зовсім для гороху. На декотрих ґрунтах мягкий до вареня горох перероджує ся на твердий. Причиною того єсть брак фосфорового квасу в земли а за богато потасу і квасу азотного. — Горох сїє ся звичайно по збіжу, по гноєних бараболях або на стерню по конюшині. Горох сам по собі не удає ся. Горох не потребує азоту в навозї, бо він сам собі его тягне з воздуха, длятого можна сїяти его в другім або аж в третім роцї по навоженю обірником. За то потребує він потасу і фосфорового квасу, отже навозити каїнітом і томасівкою. На насїнє вибирає ся великі і тяжкі, ясні біляві а не темні бурі верна, Коли зерно мале, то треба его більше висівати. Кажуть, що дво або трирічне насїнє ліпше до сїяня бо зародливійше на зерно (не так вже на солому). Сїяти треба рано з весни, скоро земля підосхне і то вже при кінци марта, бо молоденькі ростинки досить витревалі на мороз. Вчасно спілий, малий горох можна сїяти ще й в маю. В лагідних сторонах можна сїяти озимий горох від липня аж до грудня або в цьвітни на зелену пашу і на зерно. В теплу пору сходить, кільчить ся горох в 2 до 3 днях і можна его вкрити аж до 16 цм. За мало вкритий визбирують птиці і можуть наробити богато шкоди.

— Хто хоче розумно годувати кури, нехай запамятає собі отсих десять заповідий: 1) Насаджуй квочки о скілько можна вчасно; по маю можна лиш тогди, коли хоче ся мати курята на заріз. Лиш з тих курят, що виведуть ся перед червнем, будуть здорові і добрі курки та будуть добре нести ся. — 2) Старі курки треба по третім а найдальше по четвертім роцї різати, бо они богато їдять а мало несуть ся і не оплачують, а мясо їх єсть все ще смачне. — 3) Що два або три роки треба пускати нового когута не молодшого як два не старшого як чотири року; одного когута на 8 до 10 курок. — 4) Покладки треба брати лиш від найліпших і найздоровійших курок, 2 до 4-лїтних і не старші як 14 днів. — 5) Стерегти всї кури а особливо курятка від вохкої студени; суха студінь менше шкодить. — 6) Куркам найліпше ходити по мураві; де єї нема там треба їм давати якої зеленини. — 7) Треба правильно годувати, що дня два або три рази; курята через перших шість недїль частїйше і ліпше. Не давати за рідкої заминки. — 8) Що дня сьвіжа вода. — 9) Посудина на корм і воду повинна бути як найчистїйша. — 10) Так само треба дуже чисто держати курник, що 8 днів вичищувати его а два рази до року вибілювати стїни і банти вапном з нафтою.

жало мою голову, але я дуже змарнїла; Боже, як я змарнїла! Я положила дитину в єї рожевій колисцї близько мого крісла, дуже, дуже близько, щоби незнакомий міг нею любувати ся. Аж тепер пригадала я собі, що цїлком забула спитати о его назвище і мною заволоділо чувство якогось невитолкованого заклопотаня. Я сильно почервенїла, коли нагле запукано і.... хто увійшов? Нїхто инший лиш Герберт Кравзе! „То ви? — промовила я — я нїчого не знала!“ Поглянув на мене здивований. Я мусїла в тій хвили зробити щось так глупого, як ще нїколи. Ще нинї чую, як я тодї завстидала ся. Пробудились в менї мішанї чувства вдячности і гнїву; я мала охоту обійміти его а рівночасно обидити. Очевидно в моім заклопотаню не уміла я собі того витолкувати. Вкінци він не позволив менї довше надумуватись і зараз розпочав зі мною розмову. Сидїв у мене вже досить довго, а не кинув нї оком на коляску. Нараз Генрика отворила очи і почала ему приглядати ся, немов би его слухала. Він натомість був якийсь неспокійний і приглядав ся колисцї незамітно, між тим як у мене зродила ся гордість на гадку, що моя хороша Генрика не могла бути незамічена.

Герберт встав і приступив вкінци до дитини, попестив єї по лици і не сказавши нїчого, попращав ся зі мною. Я знов була майже обиджена; однако мала надію, що він знов прийде. І справдї прийшов, бував спершу раз на тиждень, відтак два рази, а вкінци кождого дня.

„Однако я менше від инших материй можу мати право говорити о моїй дитинї, бо минув рік і майже цїлий другий, а моя Генрика не пробовала нї ходити нї говорити.

„Я не була неспокійна, бо майже не бачила нїяких инших дїтий, аж до дня, коли прийшло менї на гадку спитати жінку двірника, кілько лїт мала єї дитина, що сама бігала і вимавляла назвище кождого виразно, хоч була о много менша від моеї Генрики. „Півтора року“ — відповіла та жінка, дивлячись з гордостию на свого здорового синка. Мене немов би хто ударив в серце! Я написала до доктора, що мушу з ним зараз бачити ся. На жаль не приніс менї нїякої потїхи!“

Скоро лиш увійшов я вхопила его за рамя.

— Докторе, моя дитина не така як другі!

Мовчав і дивив ся на мене з милосердієм. Я почала плакати, плакати перший раз по тїльких лїтах тревоги і неспокою і так плакала, немов би мої сльози вічно вже мали плинути з моїх очий.

Я хотїлаб колиб могла ще так плакати.

Менї здавало ся, що серце моє розривають, що всьо ломить ся у мнї, що не пережию мого болю. Добрий доктор все мовчав; отже я й спитала его.

— Нема нїякої надії?

— Не можу вам ще нїчого сказати.

— Чи вже давно о тім знаєте?

— Вже рік, а може й давнїйше!

— І ви менї нїчого не сказали.... Яке то страшне, яке страшне!

— Чи було би ліпше позбавити вас тої короткої радости? Менї здаєть ся, що нї.

— Але я того не пережию!

— Ви все були такі відважні, будьте й дальше такі самі. Ви одинока опікунка двоїх безпомічних створінь.

Мої сльози не переставали плисти.

(Дальше буде).

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— В краєвих низших школах рільничих: в Бережници почта Стрий, в Городенцї і Ягольници, зачинає ся шкільний рік 1900/1 з днем 1 липня 1900 р. Школи сї мають за цїль сбразувати селяньских синів на уздібнених практичних господарів. Цїлий курс науки тревае три роки. Оплата за удержанє в заведеню 150 К. на пів року. Бідні ученики можуть бути приняті на кошт фонду краєвого, значить ся, дістануть безплатно помешканє. харч і одїж. Поданя о принятє до тих шкіл треба вносити найдальше до 31 мая с. р. до Дирекциї школи. До поданя (вільне від стемпля) треба приложити: 1) метрику уродженя на доказ, що кандидат скінчив 16 лїт; — 2) сьвідоцтво здоровля, виставлене лїкарем; — 3) сьвідоцтво шкільне з укінченя школи народної і сьвідоцтво моральности; — 4) сьвідоцтво убожества, коли кандидат хоче бути принятий на фонд краєвий. В дни, який визначить Дирекция, складають кандидати вступний іспит, в цїли виказаня достаточного приготовленя до дальшого образованя ся в школї рільничій.

— Уважаю собі обовязком подати до ширшої відомости, що масарня „Підгірскої Спілки в Станиславові“ о много поправила свої вироби масарскі, як були з початку, бо я побираю від самого початку вироби масарскі тої спілки до крамницї в Горожанцї, то ж пересьвідчений єсьм, що нїяка фабрика не дорівнає тим виробам. Длятого прошу всїх Р. Т. Русинів, щоби на сьвята спроваджували вироби масарскі лиш з масарнї „Підгірскої Спілки в Станиславові“. *І. Михайлович.*

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 18 цьвітня. На вчерашній біржи розійшла ся поголоска о значних неправильностях, які мали лучити ся в австрийскій фабрицї оружия. Однако впевняють, що справа не має великого значіня. В тій справі заряджено слїдство.

Рим 18 цьвітня. Вчера відбуло ся відкритє другого міжнародного комітету для християньскої археольоґії.

Теґеран 18 цьвітня. В ріжних місцевостях вздовж турецкої границї появила ся джума. В послїдних трох тиждпях померло загалом 195 осіб.

Будапешт 18 цьвітня. В часї вчерашної бурі в селї Завадцї, в комітатї спіскім, погоріло від грому 21 домів разом з господарскими будинками.

Льондон 18 цьвітня. З Мазеру доносять: Патрулї Бурів донесли, що анґлїйскі войска ідуть на поміч обляженим Анґлїйцям в Вепенер. Зі сторони Бурів настають, аби занехати облоги, однако комендант Олївіє противить ся тому.

Льондон 18 цьвітня. Після донесень з Бети прибули там кораблї з австралїйскими стрільцями.

За редакцию відповідає: **Адам Крховецкий**

TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI

Ілюстрована часопись для женщин.

БЕЗПЛАТНО

4 томи повісти

Клим. Юноши **„Внучок“** — А. Мечника **„Ованес Огана“** — К. Лясковского **„Зужитий“** — Ст. Аріеля **„Улуди“**

за кождий чверть рік том

одержать як „ПРЕМІЮ” передплатники галицкі.

„TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI“ в будучім 1900-тім, а в 42-ім році істнованя буде виходити під тим самим як доси літературским напрямом, з задержанем і на будуче дотепері
шнього отрудництва в специяльних відділах видавництва.

MODY PARYSKIE

(2.000 рисунків і 12 великих аркушів з кроями і взірцями робіт жіночих) і

GOSPODARSTWO DOMOWE,

завдяки котрим наша часопись независимо від заспокоєня потреб ума образованої женщини, запевнює її практичну хосенність ствердженої вартости.

Обітниць богатих на слова, заповідань уліпшень і реформ, якими визначують ся більше менше всї проспектові оголошеня, уникали ми доси з принципу. Тим менше могли би ми уживати їх тепер, коли читаюча публика відповіла на проявлений в Tygodnik-у напрям дїйстними доказами признаня, становлячими для редакциї цінну заохоту до постійности на обібраній дорозї.

Одинокою обітницею з нашої сторони, а радше сказавши, одиноким з'обовязанем, яке приймаємо, єсть стояти і дальше на основі тих пересьвідчень, котрі нинї вільно нам вже уважати тревалим звеном між часописию а читателями, а подаючи їм інформациї з проявів дїйстного житя, вибирати зпоміж них лише ті, яких вартість і вплив на суспільність власну або чужу признаємо. Ту задачу хочемо виповнити як доси без тіни упереджень, сторонничої ненависти і взгляду на личний інтерес.

То всьо, що вільно нам нинї сказати о дусї і напрямі нашої працї на будуще.

Не спускаючи з уваги печаливого і безперервного постійного забезпеченя сотрудництва нашої часописи, маємо сказати кілька слів о тім, що ми в відділї белетристики приготовили для „TYGODNIK-А MÓD I POWIEŚCI“ на будуючий рік.

Маєм запевнені працї: *Марії Родзевичівної*, *Віктора Гомулицкого*, *Володислава Ст. Рей монта*, *Севера (Ігн. Мацїйовского)*, *Володислава Уминьского* і многих инших.

В відділї поезиї звістні читателям пера: *Казимира Глиньского*, *Миріяма*, *Лянгого*, *Ор-Ота* і инших, обіцяли нам свої твори на слїдуючий рік.

Розпочинаємо рік 1900 двома творами повістевими:

Volod. Ст. Реймонта
повість п. з.:
І по многих днях. — І по многих лїтах....

Севера
повість п. з.:
Леґенда.

Условія передплати разом з премією:

У Львові і Кракові:	
Чвертьрічно	1 зр. 80 кр.
Піврічно	3 зр. 60 кр.
Річно	7 зр. 20 кр.

В Галичинї з почтовою пересилкою;	
Чвертьрічно	2 зр. 20 кр.
Піврічно	4 зр. 40 кр.
Річно	8 зр. 80 кр.

Редактор ЯН СКИВСКИЙ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ приймає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).